

Yüksek Performanslı? Çal??ma Uygulamalar?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yüksek Performanslı? Çal??ma Uygulamalar?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33472>

Özet

Yüksek Performanslı Çal??ma Uygulamalar? Ölçe?i, organizasyonel davran?? ve insan kaynaklar? yönetimi alanlar?nda kritik bir öneme sahip olan bir yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??tır. Bu ölçe?in Türkçe'ye adaptasyonu, 2018 y?l?nda Hatice Özutku tarafından gerçekleştirilmiştir. Çal??ma, yabancı dilde geliştirilmi? olan özgün ölçe?in Türk kültürü ve örgütsel ba?lam?na uygunlu?unu, kapsamlı geçerlik ve güvenilirlik analizleri aracılığıyla test etmeyi amaçlam??tır. Elde edilen psikometrik veriler, ölçe?in Türk örnekleminde yüksek düzeyde kabul edilebilir uyum istatistiklerine sahip oldu?unu göstermektedir, bu da ölçe?in akademik ara?t?rmalarda ve profesyonel uygulamalarda kullanılabilece?ini i?aret etmektedir.

Bu adaptasyon çal??ması, özellikle insan kaynaklar? yönetiminin stratejik rolünü ve çal??an performansn? art?rmak için kullanılan sistemli uygulamaların ölçülmesini sağlamaktadır. Ölçek, yüksek performans kültürünü destekleyen alt? temel uygulama alan?n? (Ücretlendirme, ?? Tasarım?, Geliştirme, Seçme, ?likiler ve ?letim) kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yüksek Performanslı Çal??ma Uygulamalar?, İnsan Kaynaklar? Yönetimi, Örgütsel Performans, Geçerlik, Güvenirlik, Ölçek Uyarlaması, Faktör Analizi.

Yazarlar

Hatice Özutku

Amaç

Ölçe?in temel amacı, uluslararası literatürde kabul görmü? olan Yüksek Performanslı Çal??ma Uygulamalar? (YPÇU) yap?s?n? Türk örneklemine uyarlamak ve bu uygulamaların örgütsel ba?lamdaki varlı?n? ve etkinli?ini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon, Türkiye'deki ara?t?rmacılar?n ve insan kaynaklar? profesyonellerinin, çal??anlar?n yeteneklerini, motivasyonlar?n? ve ba?lılıklar?n? art?rmaya yönelik stratejik ?K uygulamaların etkilerini bilimsel yöntemlerle de?erlendirmesine olanak tan?maktadır.

Uyarlama süreci, sadece dilsel çevirinin ötesine geçerek, ölçe?in yap?sall e?itlili?ini ve psikometrik özelliklerini Türk organizasyonel kültürüne göre incelemeyi hedeflemiştir. Bu, YPÇU'nun farklı kültürel ve ekonomik ko?ullarda nasıl i?ledi?i hakkında önemli bilgiler sağlamaktadır.

Yap? (Construct)

Ölçek, literatürde Yüksek Performanslı Çal??ma Uygulamalar? (YPÇU) olarak bilinen, birbiriyle tutarlı ve birbirini destekleyen insan kaynakları yönetim sistemlerini ölçmektedir. Bu uygulamalar, çal??anların bilgi, beceri, yetenek ve motivasyon düzeylerini artırarak örgütsel performansını maksimize etmeyi amaçlar. Ölçek, YPÇU'nun altı temel boyutunu ele almaktadır:

Ücretlendirme ve Ek Yararlar: Performansa dayalı ödüllendirme sistemlerinin varlığı.

?? ve Görev Tasarımı: Çal??an katılımı ve merkezi olmayan karar alma mekanizmalarının teşvik eden iş yapışı.

Yetiştirme ve Geliştirme: Kapsamlı eğitim programları aracılığıyla çal??anların yeteneklerinin sürekli geliştirilmesi.

İnsan Kaynaklarının Bulma ve Seçme: ?e özgü ve net kriterlere dayalı, seçici aday araştırma süreçleri.

Çal??anlarla İlişkiler: ?? güvencesi ve sürekli statüde işler sağlayarak bağlılığı artırma.

İletişim: Biçimsel bilgi paylaşım programları aracılığıyla verimlilik ve işbirliğini sağlama.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerlik analizi, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA/CFA) kullanılarak incelenmiştir. İlk modelin test edilmesinin ardından, modelin veri setine daha iyi uyum sağlaması amacıyla revizyonlar yapılmış ve uyum istatistikleri detaylı olarak raporlanmıştır.

Elde edilen revize edilmiş modelin uyum istatistikleri tatmin edicidir: $\chi^2=5674.66$, $p<0,001$, $df:2199$, $\chi^2/df: 5674.66/2199=2.58$. Temel uyum indeksleri ise şöyledir: NNFI=.91; CFI=.91; IFI=.91 ve RMSEA=.08. Bu değerler, özellikle CFI ve NNFI değerlerinin .90 eğerini aşması ve RMSEA değerinin .08'in altında kalması sebebiyle, modelin veri setine kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini kanıtlamaktadır. Ayrıca, modeldeki yeni bir bağlantının anlamlı bir geliştirme sağlayıp sağlamadığı χ^2 fark istatistiği ile test edilmiştir ($\Delta\chi^2= 234.26$, $\Delta df= 3$). Bu farkın kritik değerden (7.814) büyük olması, modelin uyumunun istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde geliştirildiğini göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçek adaptasyon çalışması sırasında, güvenilirlik analizlerine dair spesifik katsayılar (örn., Cronbach Alfa) bu kaynakta doğrudan sağlanmamıştır. Ancak, yüksek düzeyde kabul edilebilir yapısal geçerlik sonuçları (CFA uyum indeksleri) göz önüne alındığında, ölçeğin iç tutarlılığının yeterli düzeyde olduğu varsayılmaktadır. Tipik bir ölçek uyarılma çalışması sırasında, her bir faktörün iç tutarlılığının da test edilmesi standart bir prosedürdür.

Faktör Analizi

Ölçeğin Türkçeye uyarlanan yapısı, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. Analiz,

ölçe?in orijinal yap?s?n? destekleyip desteklemedi?ini kontrol etmi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk verisi üzerinde de geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Modelin geli?tirilmesi s?ras?nda, baz? de?i?kenlerin hatalar? aras?ndaki ba?lant?n?n modele eklenmesiyle uyum istatistiklerinde önemli bir iyile?me sa?lanm??t?r. Bu iyile?me, χ^2 fark istatisti?i ($\Delta\chi^2=234.26$) kullan?larak kan?tlanm??t?r. Bu güçlü Faktör Analizi bulgular?, YPÇU yap?s?n?n alt? boyutlu ayr?m?n?n Türk organizasyonel ba?lam?nda tutarlı oldu?unu do?rulamaktad?r.

Ölçek Araçlar?

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Çok Maddeli Ölçek (Çal??anlar?n öz bildirimine dayalı Likert tipi veya benzeri derecelendirme format? oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??anlar ve ?nsan Kaynaklar? Alan?nda Çal??an Profesyoneller

Ya? Grubu: Yeti?kin Çal??an Popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de çe?itli sektörlerdeki organizasyonlarda çal??an bireyler.

Test Metodolojisi: Psikometrik özelliklerin incelenmesi için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Performans Yönetimi, ?K Uygulamalar?, Örgütsel Davran??, Yap?s?sal E?itlik Modellemesi, Güvenirlilik, Faktör Analizi, ?K Stratejisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?lı? Kurulu? E-posta Adresleri: hozutku@aku.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Afyon Kocatepe Üniversitesi (Ba?lı?k bilgisine göre varsay?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Adaptasyon): 2018

??zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Bu ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [yukse-performansli-calisma-uygulamalari-toad.pdf](#)

Referanslar

Özutku,H.(2018). Yüksek Performanslı Çal??ma Uygulamalar? Ölçe?inin Türkçe'ye uyarlamas?, geçerlik ve güvenilirlik analizi. *Hacettepe Üniversitesi ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 36(3), 141-164.

Yüksek Performanslı Çal??ma Uygulamalar? Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ücretlendirme ve Ek Yararlar

Biçimsel performans de?erleme ve performans göre ücretlendirme

?? ve Görev Tasar?m?

Merkezi olmayan kat?l?mc? karar verme

Yeti?tirme ve Geli?tirme

Tüm çal??anlar? kapsayan e?itim programlar?

?nsan Kayna??n? Bulma ve Seçme

Seçici aday ara?t?rma

??e özgü ve net kriterler

Çal??anlarla ?li?kiler

?? Güvencesi/ Sürekli statüde i?ler

?leti?im

Biçimsel bilgi payla??m programlar?